

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra filozofie a spol. věd

Posudek vedoucího/oponenta bakalářské práce *nehodící se škrtně

Jméno autora/ky	Iveta Prášilová				
Název práce	Etika ctnosti				
Studijní obor	B 6101 Filozofie				
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. Marie Hrdá, Ph.D				
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Doc. Mgr. Jaroslav Daneš, Ph.D				
Konzultant práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)					
Rok obhajoby	2018				
Rozsah práce (počet stran vlastního textu + přílohy zvlášť): 52 stran textu					
Obrazová příloha	~~ano~~ - ne	Tabulky a grafy	~~ano~~ - ne	Další přílohy	~~ano~~ - ne

Použitá literatura (počet): 27

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Autorka se zaměřuje na stále aktuální téma, kterým je otázka po dobrém životě a jak tento dobrý či šťastný život podmiňují či nepodmiňují ctnosti. Soustředí se na dva autory, kteří toto téma detailně rozpracovali: Platón a Aristotelés.

Hodnocení obsahové stránky práce

Užití zásadní odborné literatury a zdrojů	~~ano~~	s výhradami	~~ne~~
Přiměřená odborná terminologie práce	~~ano~~	~~s výhradami~~	ne
Vhodně zvolená metoda	~~ano~~	~~s výhradami~~	ne
Splnění deklarovaného cíle/cílů práce	~~ano~~	s výhradami	~~ne~~

Hodnocení formálních kritérií práce

Stylistická úroveň práce	~~dobrá~~	s výhradami	~~špatná~~
Pravopis a gramatika	dobré	~~s výhradami~~	špatné
Vhodná grafická úprava stránkování a textu	dobrá	~~s výhradami~~	špatná
Zpracování příloh	dobré	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

- a) Str. 17 – Místo klasického úvodu, kde se jasně vymezí problém, badatelské otázky, podá se přehled dosavadního bádání a rozvrhne se práce, čteme povětšinou prázdnou rétoriku autorky, která je nápadná absencí odborné terminologie a povrchním pochopením toho, co je to etika jako filozofická disciplína s jejími subdisciplínami. Tento deficit ilustruji na následujících výrociích: 1. Autorka hovoří o tom, že etika minulosti preferovala to, co má být, na úkor toho, co je. Skutečnost je ovšem taková, že každá normativní disciplína (etika, politická filozofie, filozofie práva apod.) se zabývá tím, co má být, podle jakých kritérií to hodnotíme a zda jsou pro to, co formulujeme, dostatečně silné a obhajitelné důvody. 2. „I když je etika pouze vědní disciplínou, a ne vědou jako takovou, neboť nemá racionálně vědecký základ.“ Když pominu kontradikci ve větě, pak je patrné, že autorka není schopna vyjádřit rozdíly mezi vědou a filozofií. Věda je samozřejmě disciplína, kterou označujeme za racionální, ale racionální jsou i jiné disciplíny, například filozofie, mj. proto, že na filozofické úvahy je kladen nárok bezrozpornosti, tj. logický nárok. Racionalita je schopnost řídit se pravidly, logika je soubor pravidel korektního usuzování. 3. Když autorka tvrdí, že nelze měřit míru štěstí, nemá úplně pravdu. Za prvé nějaké obecné rozlišení většího a menšího štěstí předpokládá směr zvaný utilitarismus, za druhé neurovědy s pomocí magnetické rezonance a výzkumu mozku se pokoušejí zodpovědět i otázky po kvantifikaci těchto pocitů a stavů.
- b) Slabě vystavěnému úvodu odpovídá i podprůměrný závěr práce, v němž převažuje prázdná a kýčovitá rétorika na téma, jak bychom se měli pozastavit a poučit nad díly moudrých lidí. Takto univerzitní disciplína jménem filozofie nevypadá. Autorka má demonstrovat schopnost pracovat s použitím metody, kriticky hodnotit literaturu a prameny a odpovídat na badatelské otázky a hypotézy.
- c) Když autorka zvolila téma historické, pak je třeba zasadit dílo historických osobností do kontextu, což neučinila. Nedočteme se proto v jejím díle nic o Platónovi a Aristotelovi jako kritikách demokratické koncepce výchovy a demokratické epistemologie. Nedočteme se nic o pokusu těchto dvou autorů reformovat starší aristokratické etické koncepce (cf. Adkins: Merit and Responsibility) apod.
- d) Absence metodologie se projevuje i v pochybných komparacích Platóna a Aristotela, které vycházejí z neznalosti díla obou autorů. Autorka například detailně zkoumá pouze Platónovu Ústavu s občasnou odbočkou do tematické přede hry jménem Gorgiás. Zcela ale ignoruje kritickou a klíčovou diskusi v dialogu Prótagorás o naučitelnosti ctnosti; nemluvě o dalších Platónových dialozích (Lachés, Euthydémós, Euthyfrón, Obrana Sókrata, Charmidés, Alibiadés Maior). Totéž lze říci, pokud jde o Aristotela. Postrádám podstatné pasáže z přednášek Zkoumání živočichů, O duši, Rétorika, Metafyzika. Zcela poddimenzované je pojednání o člověku jako občanu a občanských ctnostech. Část o Aristotelovi je jen mechanickým reformulováním Aristotelových formulací z Etiky Nikomachovy.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

- a) Autorka není dobrou stylistkou, což ale můžeme považovat za začátečnickou daň. Obzvláště v českém vzdělávacím systému, který studenty neučí psát, toto není překvapivé.
- b) V textu se vyskytují standardní formální nedostatky, které provázejí tento typ prací: překlepy, anakoluty, chybějící interpunkce apod.

- c) Oceňuji přehledné členění práce
d) Nepříjemně překvapen jsem absencí zahraniční literatury. Přejmenším následující tři práce si autorka určitě měla přečíst: 1. D.C. Russell, *The Cambridge Companion to Virtue Ethics*, Cambridge 2013, 2. R. Crisp – M. Slot, *Virtue Ethics (Oxford Readings in Philosophy)*, Oxford 1997. 3. Ch. Halbig, *Der Begriff der Tugend und die Grenzen der Tugendethik*, Berlin 2013. Poskytly by jí totiž metodologické zázemí a historický přehled o tématu.

Otázky k obhajobě práce

Jakým způsobem souvisí Platónova a Aristotelova etika s demokratickou koncepcí výchovy a hodnotovým systémem athénské demokracie? Jak souvisí s dílem sofistů (Prótagorás, Gorgiás)? Jak souvisí se starší aristokratickou etickou tradicí?

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji – ~~nedoporučuji k obhajobě~~. *nehodící se škrtně

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

I přes výše uvedené kritické připomínky práci doporučuji k obhajobě, byť se tak děje takřka v rozporu s mým svědomím. Autorka totiž naplnila cíle práce velmi parciálně. Práci navrhuji hodnotit stupněm E.

~~výborně – velmi dobře – dobře – nevyhovující~~ *nehodící se škrtně (pozn.: uvádět vždy)

3.5. 2018 Bamberg
datum a místo

Doc. Mgr. Jaroslav Daneš, Ph.D.
podpis autora posudku

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.